



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 674/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 494/2005 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o. (ďalej

len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 494/2005.

Návrhom na vykonanie exekúcie z 28. septembra 2005 sa pôvodný veriteľ – Slovenská sporiteľňa, a. s., Tomášikova 48, Bratislava (ďalej len „pôvodný veriteľ“ alebo „pôvodný oprávnený“), domáhal vymoženia pohľadávky v sume 11 390 Sk (378,08 €) s príslušenstvom priznanej platobným rozkazom okresného súdu sp. zn. Ro 1146/1994 z 10. januára 1995 voči povinnému v 1. rade F. K., povinnej v 2. rade M. K., povinnej v 3. rade J. B. a povinnému v 4. rade J. K. (spolu ďalej len „povinní“).

Zmluvou o postúpení pohľadávok z 15. decembra 2010 postúpil pôvodný oprávnený sťažovateľovi pohľadávku, ktorá je predmetom napadnutého exekučného konania. Na tomto základe sťažovateľ zaslal okresnému súdu návrh na zmenu účastníka konania.

Okresný súd uznesením č. k. 4 Er 494/2005-23 z 13. januára 2012 pripustil do konania vstup sťažovateľa na strane oprávneného na miesto pôvodne oprávneného.

Sťažovateľ namieta, že okresný súd „*po dobu dlhšiu ako 17 mesiacov nezabezpečil právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia*“, preto okresnému súdu zaslal 14. júna 2013 žiadosť o prijatie opatrení umožňujúcich doručenie rozhodnutia súdu povinným.

Okresný súd na predmetnú žiadosť nereagoval, preto sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), na ktorú okresný súd reagoval listom zo 6. decembra 2013, v ktorom uviedol, že „*nakoľko od povinných v 2., 3 a 4. rade sa vrátili zásielky s tým, že adresát je neznámy, uznesením zo dňa 08. 11. 2013 súd pre povinných v 2., 3. a 4. rade ustanovil opatrovníka*“.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

„Súčasný protiprávny stav spočíva v tom, že Okresný súd síce pripustil zmenu účastníka konania na strane oprávneného, avšak nevykonal plynule opatrenia na doručenie rozhodnutia súdu povinným, čím predmetné uznesenie do dnešného dňa nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť, aj napriek skutočnosti, že povinným v 2., 3. a 4. rade už bol ustanovený opatrovník. Sťažovateľ sa týmto postupom Okresného súdu dostal do právneho stavu neistoty, z dôvodu prietahov v konaní spôsobenými prvostupňovým Okresným súdom. Táto skutočnosť má za následok aj stav, kedy exekútor nemôže ďalej vykonávať úkony potrebné na vymożenie pohľadávky v prospech skutočného veriteľa, ktorým je aktuálne sťažovateľ. Konanie o rozhodovaní čiastkovej otázky právneho nástupníctva na strane oprávneného, trvá od 26. 09. 2011, t. j. už takmer 3 roky.

Sťažovateľ má za to, že doterajšia dĺžka konania o tejto čiastkovej otázke je ovplyvnená iba nečinnosťou Okresného súdu, ktorý adekvátne nereaguje na žiadne písomne doručené podania sťažovateľa. Následky tejto skutočnosti, ktoré spôsobil svojou nečinnosťou orgán, ktorého úlohou je práve ochrana zákonnosti, vyvoláva v sťažovateľovi stratu dôvery k tomuto orgánu a najmä bráni uspokojeniu pohľadávky sťažovateľa, v pozícii nového veriteľa, a to aj napriek tomu, že je držiteľom exekučného titulu. Jeho postavenie oprávneného z exekúcie vedenej pod sp. zn. 4 Er/494/2005 (EX 467/05), je vo vzťahu k exekútorovi závislé od rozhodnutia Okresného súdu, na ktoré je naviazané aj reálne uspokojenie jeho pohľadávky a tým aj vymožitelnosť jeho súdom už raz priznaného práva. Sťažovateľ považuje nečinnosť Okresného súdu za vážny zásah do svojich majetkových práv a nevidí žiadnu inú možnosť ako sa domôcť nápravy, okrem podania sťažnosti na ústavný súd.

Sťažovateľ sa aktívne domáhal urýchlenia postupu v predmetnom konaní a vyčerpал všetky adekvátne prostriedky, na nastolenie právnej istoty svojho postavenia v predmetnom spore, majúc na mysli žiadosť zo dňa 14. 06. 2013, ako aj sťažnosť na prietahy v konaní zo dňa 06. 11. 2013. Do dňa podania tejto sťažnosti na ústavný súd, t. j. do dňa 02. 07. 2014, ubehlo už celkom 12 mesiacov od prvotného úkonu sťažovateľa, ktorým sa na Okresnom súde Nové Zámky domáhal nápravy nečinnosti Okresného súdu. Hoci Okresný súd vydal uznesenie, ktorým pripustil zmenu účastníka konania na strane oprávneného, avšak skutočnosť, že predmetné rozhodnutie doposiaľ nie je právoplatné

*a vykonateľné bráni tomu, aby sťažovateľ mohol uplatňovať právo, vyplývajúce z exekučného titulu. V tejto súvislosti si dovoľujeme upozorniť, že Okresný súd spôsobuje sťažovateľovi stav právnej neistoty a najmä nemožnosť domôcť sa uspokojenia svojich majetkových, a už skôr judikovaných práv. Sťažovateľ je a aj bol v priebehu celého konania pripravený poskytnúť akúkoľvek súčinnosť, ktorú by Okresný súd vyžadoval na rozhodnutie o podanom návrhu na zmenu účastníka konania, no do dnešného dňa nebol k ničomu vyzvaný.“*

Vzhľadom na tieto skutočnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

*„Okresný súd Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/494/2005 porušil základné právo [sťažovateľa] zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj... právo... podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“*

*Okresnému súdu Nové Zámky v konaní, vedenom pod sp. zn. 4 Er/494/2005 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.*

*[Sťažovateľovi]... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.000,00 Eur..., ktoré... je Okresný súd Nové Zámky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

*Okresný súd Nové Zámky je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania k rukám právneho zástupcu sťažovateľa v sume 340,89 €... v lehote pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“*

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje tým, že prietahy v napadnutom konaní mu spôsobujú *„trvalý stav právnej neistoty, nemajetkovú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky konania a tiež majetkovú ujmu spočívajúcu v nemožnosti domôcť sa uspokojenia svojej judikovanej pohľadávky... V tejto sume sťažovateľ zohľadnil najmä dĺžku zbytočných prietáhov v konaní a s nimi spojenú nemajetkovú ujmu sťažovateľa spočívajúcu v pocitoch právnej neistoty a straty dôvery v efektívne poskytnutie súdnej ochrany v predmetnej veci.“*

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prieskumom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom predbežného prerokovania sťažnosti je v danom prípade preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 494/2005 malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že namietané porušenie označených práv sťažovateľ odôvodňuje tým, že v napadnutom exekučnom konaní nebolo o jeho návrhu na zmenu účastníkov konania ani po takmer troch rokoch právoplatne rozhodnuté. Tento stav spôsobuje, že v napadnutom exekučnom konaní nezískal právoplatne procesné postavenie oprávneného, čím ani nemá možnosť účinne uplatňovať svoje práva, predovšetkým tie, smerujúce k efektívnemu vymoženiu judikovanej pohľadávky.

Zo súdneho spisu ústavný súd zistil, že v napadnutom exekučnom konaní podal súdny exekútor 6. októbra 2011 okresnému súdu podanie, ktorým postúpil návrh sťažovateľa na pripustenie zmeny účastníka konania na strane oprávneného.

O tomto návrhu rozhodol okresný súd uznesením č. k. 4 Er 494/2005-23 z 13. januára 2012 tak, že pripustil vstup sťažovateľa do konania na strane oprávneného na miesto pôvodne oprávneného. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. decembra 2013.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní na tom základe, že o jeho návrhu na zmenu účastníkov konania nebolo právoplatne rozhodnuté, sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. júla 2014, t. j. v čase, keď okresný súd už právoplatne rozhodol o návrhu sťažovateľa na pripustenie jeho vstupu do konania na strane oprávneného na miesto pôvodne oprávneného, a v čase, keď už právoplatne získal procesné postavenie oprávneného v napadnutom exekučnom konaní. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv na uvedenom skutkovom základe v čase podania sťažnosti postupom okresného súdu už nemohlo dochádzať, a preto sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014